

USTREZNO UVAJALNO OBDOBJE – TEMELJ NADALJNJEGA ŽIVLJENJA OTROKA V VRTCU

Martina Kostanjšek, dipl. vzgojiteljica predšolskih otrok, Vrtec Ringaraja pri OŠ Artiče

Otroci prihajajo v vrtce iz različnih okolij, zato potrebujejo različno dolga uvajalna obdobja. Moramo jim torej dati čas, da del navezanosti na svoje domače postopno prenesejo na nas, vzgojiteljice. In čas moramo dati tudi njihovim staršem, še posebej tistim, ki v vrtec kot vzgojno-izobraževalno ustanovo vpisujejo prvega otroka. Tako nam bodo hitreje zaupali in svoje zaupanje v nas prenesli tudi na svoje otroke. Z otroki se bodo lahko sproščeno pogovarjali o vrtcu kot novem okolju, v katerem bodo skupaj z vrstniki preživeli veliko časa. In svet bo naenkrat lepši! Za otroke, starše in seveda nas, strokovne delavke v vrtcih. Kajti vedeli bomo, da nam je uspelo stkati medsebojno vez zaupanja!

UVOD

Ko govorimo o uvajalnem obdobju otroka v vzgojno-izobraževalnem zavodu, navadno pomislimo le na prvih 5 oz. 10 dni, ko starša ali kdo izmed bližnjih družinskih članov skupaj z njim preživljata sprva uro ali dve in kasneje nekaj ur več na dan v igralnici. Toda zavedati se moramo, da uvajalno obdobje zelo težko omejimo na določen čas, kajti otroci prihajajo iz različnih okolij, z različnimi navadami v okviru vzgoje in različnimi potrebami in posledično potrebujejo različno število dni, ko naj bi bili starši skupaj z njimi prisotni v oddelku.

POMEN VZPOSTAVITVE ZAUPANJA MED VZGOJITELJICAMI IN STARŠI

In tudi ko se tako imenovano uvajalno obdobje skupaj s starši konča, potrebujejo otroci različno dolga obdobja, ko se dejansko privadijo na dnevni ritem vrtca. Tudi načelo upoštevanja različnosti po Kurikulumu za vrtce kot nacionalnem dokumentu narekuje upoštevanje individualnih razlik v razvoju in učenju otrok (Bahovec in drugi 1999). Veliko otrok se namreč pred vstopom v vrtec sploh ne sooči z ločitvijo od družine in njihov strah pred neznanim je popolnoma naraven. Del navezanosti na starše v sorazmerno kratkem času prenesti na strokovne delavke v vrtcu je za otroka zahteven

Del navezanosti na starše v sorazmerno kratkem času prenesti na strokovne delavke v vrtcu je za otroka zahteven proces in zelo velik izziv.

proces in zelo velik izziv. Otroci se morajo spopadati s spremembami, ki jih narekuje življenje v vrtcu, na nas, odraslih, starših in vzgojiteljih, pa je, da jim po svojih najboljših močeh pomagamo. Dejstvo je namreč, da tega koraka, vključitve v vrtec in sprejemanja prilagoditev, povezanih z njo, odrasli pač ne moremo storiti namesto svojih otrok, lahko pa jih vodimo v pravo smer. Pomaga že topla mamina ali očetova beseda, ki jo zjutraj namenita vzgojiteljici, preden oddasta svojega malčka – na ta način dasta namreč otroku vedeti, da odhaja v varne roke, ki si ga želijo, in predvsem, da odhaja v varstvo osebam, vrednim zaupanja. In ker so ob vstopu v vrtec torej še kako na preizkušnji otrokova čustva, je bistvenega pomena potrpežljivost tako s strani strokovnih delavk kot tudi vseh družinskih članov. Predvsem vzgojiteljice smo tiste, ki moramo razumeti tudi stiske in strahove staršev, še posebej tistih, ki se z vključitvijo svojega otroka v vrtec soočajo prvič. Včasih bodo potrebovali le naš iskren nasmeh in drugič nasvet, včasih pa bodo morda veseli tudi kakšnega ponujenega strokovnega gradiva, ki ga v knjižnici niso našli ali pa niso želeli povprašati po njem ... Poprosimo jih, da izpolnijo »ček« listo, ki smo jo sestavili ravno z namenom, da še po tej poti pridobimo informacije, ki nam

bodo v veliko pomoč pri delu s posameznim otrokom. Prav tako pa je pomembno starše prijazno opozoriti, da kljub vsemu predolgo uvajalno obdobje ob njihovi prisotnosti v oddelku pa zopet ni priporočljivo; otrok bi si lahko zmotno razlagal, da bosta mamica ali očka pač vedno ostajala z njim v vrtcu – tega pa si prav gotovo ne želimo. Otroku je namreč treba povedati, da so starši, medtem ko so on in njegovi vrstniki v vrtcu, pač v službi ali kako drugače zadržani in zato na njega pazijo in se z njim igrajo vzgojiteljice in ostali malčki v vrtcu.

ALI OTROK ČUTI, ČE NJEGOVI DOMAČI NISO PRIPRAVLJENI ZA NJEGOV VSTOP V VRTEC?

Mnogi starši se zjutraj ob oddaji otroka vzgojiteljici slabo počutijo in jih obdajajo dvomi, predvsem, če malček joka in se upira, ko zagleda vzgojiteljico. So napeti in ta napestost lahko pravzaprav traja že vse od nedelje zjutraj kot opomin, da prihaja nov delovni teden in z njim nevšečnosti, povezane z odhodom otroka v vrtec. In, žal, svoje občutke, največkrat nevede, prenašajo na svoje otroke. Zato je čas, ko bodo starši pričeli zaupati strokovnima delavkama in se zavedati, da otroka puščajo v varnem okolju, kjer bo toplo sprejet z ljubeznijo, ključnega pomena. Namreč: čim krajši bo le-ta, tem hitreje bodo prihodi v vrtec postajali sprejemljivejši, predvsem pa bo otrok začel pomirjen in brez strahu, da se starši ne bi vrnili ponj, uživati

v igri, individualni ali pa s svojimi vrstniki. Še posebej v prvih dneh vrtca pa pomagajo tudi domače igračke, npr. medvedek, ki ga otrok prinese s seboj, ali domače ninice, ki so poleg dudic krasno in nenadomestljivo tolažilno sredstvo, saj imajo vonj po domu in na ta način otroku predstavljajo trdno vez z njim. Zato uvajalno obdobje nikakor ni primerno za odvajanje od dud, stekleničk in spranih, oguljenih ninic, kajti za otroke so v tem obdobju, ko se navajajo na preživljanje časa brez svojih domačih, resnično nepogrešljivi pripomočki za crkljanje in tolažbo. Postopno bodo otroku pomagale sprejemati igralnico kot drugi dom, kakor radi rečemo.

Samo medvedka še nahranim ...
(Vir 1)

POTRPEŽLJIVOST – VREDNOTA, KI JO JE VREDNO ŽIVETI

Ena izmed misli o otrocih pravi, naj jih nikoli ne priganjamo, kajti po »tej« poti gredo le enkrat, zato bi jim morali dopustiti, da se naužijejo razgleda. Potrpežljivost je namreč vrednota, ki bi jo odrasli morali živeti, predvsem tisti, ki vzgajamo otroke. Biti moramo namreč pripravljeni (po)čakati, da pride njihov trenutek, pa četudi nas bo včasih minevalo potrpljenje, ko nam bo strokovna delavka morda

Pomagajo tudi domače ninice, saj imajo vonj po domu in na ta način otroku predstavljajo trdno vez z njim.

kako hitro lahko otrok bere, piše in računa. Otroštvo je časovno obdobje, v katerem se otrok uči in razvija v svojem lastnem tempu. Hitreje ni bolje« (Magda Gerber).

Do tega trenutka, ko bomo naposled le zadovoljni, pa se z otroki iskreno pogovarjamo o vrtcu, pripovedujemo mu o njem kot o nečem lepem in prijetnem, ob tem pa ne pozabimo povedati, kako zelo radi jih imamo. Predvsem pa jim ne obljubljam, da bomo ponje prišli po kosilu, če tega ne nameravamo tudi v resnici storiti!

In ko bomo čez čas gledali nasmeh na obrazih otrok, bomo srečni in pomirjeni tudi mi, vzgojitelji in starši, medtem ko bodo oni veselo čebljali ob stiskanju ninice v enem izmed koticov igralnice ali pa posedeli v naročju ene izmed strokovnih delavk. In zato, da je otrok prišel do te stopnje, da gre zjutraj rad v vrtec, smo torej zaslužni predvsem mi, odrasli. In zavedanje tega je za nas gotovo neprecenljivo. In ko se bomo čez čas ozrli nazaj, se bomo morda spomnili obilice dni, ki jih je zaznamoval otroški jok, in situacij, ko nismo vedeli, kako naprej; a zagotovo bomo vedeli, da smo v določenem trenutku naredili tisto, za kar smo bili prepričani, da je najboljša za naše nadobudneže, saj smo poslušali svoje srce ... In tako smo vzgojiteljice skoraj nevede vsakodnevno pridobivale otrokovo zaupanje, ko smo mu brale in pripovedovale pravljice ali pa se igrale z njihovimi prstki, medtem ko je on pogrešal svoje domače.

Ena izmed misli o otrocih pravi, naj jih nikoli ne priganjamo, kajti po »tej« poti gredo le enkrat, zato bi jim morali dopustiti, da se naužijejo razgleda.

Popolno privajanje na življenje v vrtcu je sicer dolgotrajen proces, ustrezno uvajalno obdobje pa je za otroka nedvomno temelj zdravega

nekaj dni zapored povedala, da je naš otrok precej jokal in slabo jedel, ... Velja namreč, da »otročstvo ni tekmovanje, da bi videli,

sprejemanja vrtca kot novega okolja, v katerem bo preživel veliko svojega časa.

Pravijo, da se po jutru dan pozna – in tako se po uvajalnem obdobju pozna tudi nadaljnje dnevno življenje otroka v vrtcu. In ker starši svojim otrokom želimo le najboljše, bodimo potrpežljivi, ljubeznivi in predvsem prepričani, da smo se odločili prav, ko smo svojega otroka vpisali v vrtec. Ostane nam samo še to, da postanemo njegov pozitivno naravnani partner in skupaj z njim pogumno stopimo v novo okolje, ki bo sicer na začetku spominjalo na »igro« sprememb in prilagoditev, v nadaljevanju pa zagotovo risalo nasmeha na obrazih malih razposajencev. In seveda na obrazih staršev in nas, vzgojiteljic!

ZAKLJUČNA MISEL

»Bolj kot so ljudje raziskovali različne metode pri vzgoji otrok, bolj so prišli do zaključka, da je za otroke najboljše tisto, kar dobri očetje in matere že instinktivno čutijo.« (Benjamin Spok)

Zato, dragi starši, ne bojte se poslušati svojega srca! Pa uspešno uvajalno obdobje vam privoščim!

LITERATURA

Bahovec, Eva, in drugi (1999) *Kurikulum za vrtce*, Ljubljana: Ministrstvo za šolstvo in šport, Zavod Republike Slovenije za šolstvo.

Vir 1: Dostopno na <https://deskgram.net/explore/tags/herobilityslovenija>, 26. 10. 2018.